

Інтернет-сайт як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках німецької мови

Наталія ПОЛУШКІНА,

вчитель німецької мови

Сучасний етап розвитку людства позначений поширенням Інтернет-технологій, що знайшли застосування в усіх сферах суспільного життя, зокрема в системі шкільної освіти. Сучасна освіта характеризується не лише використанням нових технічних засобів, а й пошуком нових форм і методів викладання, нових підходів до процесу навчання. Оскільки основна мета навчання іноземних мов – формування і розвиток комунікативної культури, то значущою додатковою можливістю в цьому питанні вважаємо використання інформаційних ресурсів і послуг Інтернету. За допомогою мережі Інтернет можна створити справжнє мовне середовище і відшукати будь-яку потрібну інформацію. Вважаємо, це і є найефективнішою мотивацією щодо активізації знань школярів під час вивчення іноземної мови.

Нині важко уявити школяра, який не цікавиться та не вміє користуватися різними гаджетами. Завдання вчителя – відкрити перед ним широкі можливості для гармонійного розвитку особистості, використовуючи сучасні Інтернет-технології, і, водночас, допомогти йому уникнути негативного впливу Інтернет-комунікацій.

Вивчення німецької мови в середній школі лише за підручниками є сьогодні недостатньо ефективним, а іноді навіть нудним. Комп'ютерні технології – невід'ємна частина життя сучасного покоління. Діти надають перевагу світу Інтернету, електронним книжкам та Інтернет-блогам. Тому нові інформаційні технології мають широко застосовуватися під час вивчення навчальних предметів, зокрема іноземних мов. Розвиток системи неперервної освіти, зміна цілей загальної середньої освіти, утвердження особистісно орієнтованої освітньої парадигми, перехід до інших носіїв соціальної пам'яті потребують широкого застосування засобів ІКТ як засобів педагогічної діяльності для ефективної організації переходу від авторитарної педагогіки до педагогіки співпраці [2, с. 152].

З огляду на зазначене, в НВК «Школа гуманітарної праці» розроблено сайт для інформаційної підтримки уроків німецької мови з метою поліпшення якості знань і посилення активізації знань учнів у вивченні іноземної мови [4]. Цей сайт поєднує навчальну інформацію, відеоматеріали, контрольні тести, інформацію про життя школи, а також Інтернет-блог, який у режимі реального часу дає змогу обговорити будь-які питання, а також отримати консультації. Особливість цього сайту – його висока інформаційна насиченість. Він передає навчальну інформацію за короткий проміжок часу, що надає значні можливості для її застосування,

раціонального використання навчального часу і підвищення продуктивності роботи вчителя.

Використовуючи цей сайт, учні можуть дізнаватися про цікаву і корисну інформацію. Розміщений матеріал можна використовувати як на уроці, так і в позаурочний час, а також у підготовці домашніх завдань.

Сайт складається з шістьох сторінок, кожна з яких виконує освітню і виховну функцію. Учні та всі, хто вивчає німецьку мову, можуть активізувати свої знання, розширити словниковий запас, сформувані навички та вміння в усіх чотирьох видах діяльності: аудіюванні, читанні, письмі і говорінні.

Перша сторінка – «Головна» – присвячена питанням доцільності вивчення німецької мови. Тут можна побачити невеликі відеоролики, що зняті за участі самих учнів: «Warum lernen wir Deutsch?», «Guten Tag!». Зазвичай, власний продукт викликає невіддільний інтерес дитячої аудиторії та мотивує її до подальшого вивчення німецької мови. А мотивація, як відомо, є однією з умов успішного вивчення іноземної мови.

Існує багато шляхів підвищення рівня мотивації вивчення іноземної мови, зокрема, це використання комп'ютера у навчальній та позакласній діяльності, що дає змогу оптимізувати роботу вчителя, а процес навчання зробити цікавішим і інтенсивнішим. При цьому комп'ютер не замінює вчителя, а лише допомагає йому.

Одним із шляхів підвищення зацікавленості у вивченні німецької мови є використання сайту, матеріал якого дає змогу вирішувати як комунікативні, так і пізнавальні завдання. Він допомагає розвивати спілкування, сприяє ефективному обробленню мовного матеріалу, забезпечує практичну спрямованість навчання. На сайті повідомляється про

конкурс на звання кращого учня місяця, і за його результатами на головній сторінці публікується його фотографія. Це спонукає школярів до активнішого вивчення німецької мови, участі в конкурсах, прагнення до перемоги.

На сторінці «Про нас» можна ознайомитися з інформацією про розробників сайту та побачити фотогалерею, в якій розміщено численні фотографії учнів, котрі брали участь у заходах, присвячених німецькій мові.

На сторінці «Цікавий німецький» особливу увагу привертають розміщені там тестові завдання, караоке німецьких дитячих пісень, твори німецьких класиків. Наприклад, відомий твір Генріха Гейне «Лорелай» представлено в оригінальному вигляді і в перекладі, а також як класично оперний твір німецькою мовою. Учні мають можливість зануритися в чудовий світ оперного мистецтва і прослухати оригінальну версію музичного твору німецькою мовою.

Тестові завдання та караоке дитячих пісень активно використовувалися під час проведення Тижня німецької мови. Тестові завдання пропонували учням 8–11-х класів, серед яких визначено переможця. Для кожної паралелі 5–7-х класів було обрано караоке-пісню, яку кожен клас мав не лише заспівати, а й інсценізувати. Всі учні поставилися до цього конкурсу творчо і продемонстрували різноманітне виконання караоке-пісень. Такий вид роботи можна використовувати не тільки для позаурочних заходів, а й для фонетичної гімнастики на уроках німецької мови.

На цій самій сторінці школярі мають можливість переглянути навчальний мультфільм німецькою мовою «Муцці в країні Гондоленд», який сприяє розширенню словникового запасу, а також акцентує увагу на деяких основних граматичних правилах. На сторінці запропоновано й декілька дитячих пісень, які

також вмотивовують вивчення німецької мови.

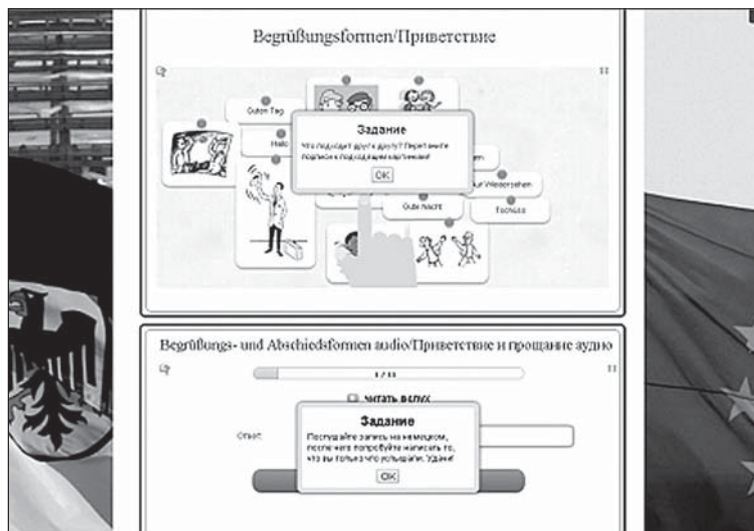
У розділі «Захоплююча граматики» зібрано серію цікавих завдань, виконання яких захоплює процесом вивчення німецької мови [3]. Такі граматичні теми, як «Питальні речення», «Особисті та присвійні займенники», «Відмінювання дієслів», «Числівники», «Артикли» запропоновано для виконання в ігрових формах, наприклад: «Розгадай ребус!», «Знайди пару!», «Зроби розподіл по колонках!»; у формі гри: «Як стати мільйонером?», «Обери правильні відповіді і відкрив картинку!» та ін.

У роботі з сайтом корисною є інформація на сторінці «Домашні завдання».

Тут кожен учень зможе отримати допомогу під час виконання домашніх завдань. У розділі, де викладено домашні завдання для кожного класу, розміщено електронний варіант підручників «Hallo, Freunde!» С.Сотнікової, Т.Білоусової для 5–11-х класів, а також таблиця неправильних дієслів, яка актуальна для учнів під час виконання домашніх завдань. Учні восьмого класу, які складають наприкінці року усний іспит з німецької мови, зможуть знайти на цій сторінці теми для підготовки. Щоб перевірити або повторити вимову слів самостійно, вони можуть скористатися програмою «Asarela», яку варто використовувати також під час навчальних занять і самостійної роботи. За її допомогою можна вибрати мову та голос, який вимовлятиме текст або слово, набрати необхідну інформацію і прослухати автентичну вимову.

Цікавою є робота із засвоєння дієслів у картинках, в основі якої – вивчення слів без перекладу рідною мовою, з картинками-поясненнями до цього словника. А вивчення розмовних виразів сучасної німецької мови допоможе учням відчути себе впевненішими в іншомовному середовищі.

На цій сторінці передбачено і зворотний зв'язок з учителем. Діти можуть ставити запитання, які їх

хвилюють під час виконання домашнього завдання, і отримувати швидкі кваліфіковані відповіді вчителя в електронній формі.

Тут також є розділ, переглянувши який дитина зможе відпочити і отримати позитивний настрій на подальшу навчальну діяльність з вивчення німецької мови. Хвилинка сміху на нашому сайті – відеоролик «Німецька серед інших мов». Переглядаючи це відео, школярі не лише поліпшують свій настрій і отримують хвилинку корисного відпочинку в мовному середовищі, а й мимоволі набувають навичок та вмінь аудіювання, запам'ятовують нові слова.

Особливу увагою учнів користується сторінка «Заходи та конкурси», де вони можуть взяти участь у різних конкурсах, активізувати і перевірити свої знання. Фото переможців розміщується на головній сторінці сайту з підписом «Кращий учень місяця». Це стає додатковим стимулом для дитини та її батьків. Вже було проведено конкурси: «Кращий коментар до фільму», «Кращий переклад тексту», «Відповідь на запитання!», «Краща презентація на тему «MeineSchule» та ін.

Окремий розділ цієї сторінки – презентації, зроблені учнями з різних тем. Це дає можливість дитині виявити себе творчо, зібрати певну інформацію з теми, обробити і оформити її. Опрацювавши інформацію, дитина засвоює нове, вчиться аналізувати, добирати необхідне і репрезентувати свою інформацію німецькою мовою. Такий вид заняття допомагає учневі пережити досвід публічного виступу і отримати позитивну мотивацію від результату виконаної роботи.

На сайті можна ознайомитися з інформацією на сторінці «Блог». Тут для учнів вміщено такі цікаві розділи, як «Запам'ятовуємо слова за темами» і «Вивчаємо німецьку мову за допомогою фільмів». У розділі «Запам'ятовуємо слова за темами»

представлено теми: «Члени сім'ї», «Частини тіла», «Питальні слова», «Столові прибори», «Овочі», «Ягоди», «Дні тижня», «Шкільне приладдя», «Транспорт», «Кольори» та ін. В ігровій формі, використовуючи зображення слів до різних тем, учні на уроках, а також самостійно, можуть розширити свій словниковий запас.

Переглянувши навчальні уривки з фільмів розділу «Вивчаємо німецьку мову за допомогою фільмів», школярі отримують можливість вивчити новий або повторити вже вивчений лексичний і граматичний матеріал, що використовується в фільмах, а також із задоволенням опановувати німецьку мову.

Роботу над відеоматеріалами зазвичай рекомендують проводити трьома етапами:

1. Робота до перегляду:

– забезпечення необхідними фоновими знаннями;

– обговорення теми;

– введення лексичних та фразеологічних одиниць;

– введення необхідної граматики.

2. Робота під час перегляду:

– з'ясування розуміння тексту за допомогою запитань відкритого типу;

– фіксація побаченого, в умовах відключення звуку. Пропонується здогадатися, про що йдеться. Тут доцільною є робота в парах. Учні обговорюють побачене, обґрунтовують власні гіпотези, потім порівнюють з оригіналом;

– обговорення в парах того, про що йшлося в епізодах, на основі власних версій, при цьому можна закрити екран, не вимикаючи звук;

– використання паузи. Що буде далі? Потім подивитися і порівняти;

– перегляд матеріалу з вимкненим звуком, надалі розповідь в парах один одному, що побачили. Або ж деякі учні дивляться і за допомогою міміки зображують, що відбувається на екрані, інші – розповідають історію.

3. Робота після перегляду:

- дискусії, інтерпретації;
- вправи на закріплення нової лексики;
- рольові ситуації;
- переказ змісту фільму [1, с. 192].

Робота з відеоматеріалами сайту оживлює навчальний процес, поліпшує сприйняття школярами, що позитивно впливає на засвоєння ними тієї чи іншої теми. Учні також можуть залишати на сайті свої коментарі і спілкуватися з викладачем в режимі реального часу. Там же можна поділитися інформацією і навіть провести короткі уроки.

У «Блозі» розміщено прислів'я, приказки та крилаті вислови німецькою мовою, які можуть бути використані учнями в усній і письмовій мові, під час написання творів і побудови діалогів. Складну систему німецьких вітань і прощань представлено у вигляді простої пісні, дуже легкої для запам'ятовування. Зазвичай діти із задоволенням опановують форми вітання і прощання завдяки цій музичній вправі.

Узагальнюючи, зазначимо, що для учнів цей сайт може стати засобом:

- а) формування і розвитку різних видів мовленнєвої діяльності;
- б) самоконтролю і самооцінювання;
- в) управління самостійною навчальною діяльністю, а також джерелом навчальної інформації;
- г) навчальної взаємодії з учителем у системі дистанційного навчання, а також універсальним мовним середовищем.

Матеріали сайту сприяють тому, що вивчення німецької мови стає захоплюючим і різноманітним. Завдяки можливості постійного оновлення інформації і грамотного її використання під час навчального процесу та в позаурочний час сайт є ефективною підтримкою не лише навчальної, а й виховної діяльності учнів.

Література

1. Атабекова А.К. О применении видеоматериалов при изучении английского языка студентами экономических специальностей / А.К. Атабекова // Матеріали VIII всеукраїнської науково-методичної конференції. Проблеми культури професійної мови фахівця: теорія та практика.

/ Ред. кол.: В.М. Бесчастний та ін. – Донецьк: ДЮ ЛДУВС, 2008. – 312 с.

2. Баркаси В.В. Роль и место новых информационных технологий обучения в формировании профессиональной компетентности будущих учителей иностранных языков / В.В. Баркаси // Зб. наук. праць. Педагогічні науки. – Вип. 32. – Ч. 2 / Ред. кол.: Є.С. Барбіна (відп. ред.) та ін. – Херсон: Вид-во. ХДПУ, 2002. – 206 с.
3. <http://startdeutsch.ru/uchim/uprazhneniya>
4. polushkinan.wixsite.com/sgt-de

Анотації

Наталья ПОЛУШКИНА

Интернет-сайт як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках німецької мови

У статті йдеться про створення та використання Інтернет-сайту як засобу активізації знань учнів на уроках німецької мови в середній школі. Розглянуто питання, пов'язані з пошуком шляхів підвищення рівня знань, вдосконалення умінь і навичок учнів з німецької мови на основі використання навчально-інформаційного сайту. Наведено приклади різноманітного використання матеріалів сайту на уроках та в позаурочний час.

Ключові слова: інформаційні засоби комунікації, сайт, інформаційна підтримка, блог, позитивна мотивація.

Наталья ПОЛУШКИНА

Интернет-сайт как способ активизации учебно-познавательной деятельности учащихся на уроках немецкого языка

В статье речь идёт о создании и использовании Интернет-сайта как мотивационного способа активизации знаний учащихся на уроках немецкого языка в средней школе. Рассматриваются вопросы, связанные с поиском путей повышения уровня знаний, усовершенствования умений и навыков учащихся по немецкому языку на основе использования учебно-информационного сайта. Приведены примеры всестороннего использования материалов сайта на уроках и во внеурочное время.

Ключевые слова: информационные средства коммуникации, сайт, информационная поддержка, блог, позитивная мотивация.

Nataliya POLUSHKINA

Website as a method of activating of students' knowledge at the lessons of German

In this article, we are talking about the creation and use of the Website as a motivational method of activating of students' knowledge at the lessons of German in the high school. The problems are associated with the finding of the ways to improve the knowledge and skills of students in the German language with the use of training and information Website. There are examples of full use of the site's materials in the classroom and outside school hours.

Keywords: information communication media, website, information support, a blog, a positive motivation.